

Důvodová zpráva

Předkládaný materiál obsahuje Návrh rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2026.

Rozpočet je tvořen důvodovou zprávou a 7 přílohami. Příloha č. 1 je rekapitulační – obsahuje zkrácenou verzi na 12 stranách, pro podrobnější přehled slouží přílohy č. 2 – 7.

- Příloha č. 1 obsahuje rekapitulaci rozpočtu – zkrácenou verzi včetně bilance
- Příloha č. 2 obsahuje příjmy
- Příloha č. 3 obsahuje výdaje
- Příloha č. 4 obsahuje financování
- Příloha č. 5 obsahuje investice Olomouckého kraje
- Příloha č. 6 obsahuje očekávané plnění rozpočtu k 31. 12. 2025
- Příloha č. 7 obsahuje závazné ukazatele PO

1. Finanční hospodaření Olomouckého kraje se řídí ročním rozpočtem, který na základě ustanovení § 35 odst. 2 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů schvaluje Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Rozpočet je jedním z hlavních nástrojů krajské samosprávy k realizaci jejích cílů. Sestavení rozpočtu Olomouckého kraje se dále řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, případně dalšími zákony - např. zákon o státním rozpočtu. Dále se sestavení rozpočtu na další kalendářní rok řídí i zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

2. Zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů je dále stanovena povinnost:

a) Sestavovat střednědobý výhled rozpočtu (§ 3), který se sestavuje zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Střednědobý výhled rozpočtu obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a o výdajích, zejména o dlouhodobějších závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů.

Pro informaci uvádíme, že střednědobý výhled rozpočtu na období 2026 - 2027 byl schválen usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraj UZ/2/14/2024 ze dne 16. 12. 2024. Na jednání Rady Olomouckého kraje dne 18. 11. 2025 a následně na zasedání Zastupitelstva Olomouckého kraje dne 8. 12. 2025 bude předložen střednědobý výhled rozpočtu na období 2027 – 2028. Tento dokument je předkládán zpravidla každoročně na nadcházející dva roky.

b) Pokud se územní samosprávný celek podílí na realizaci evropských programů nebo projektů spolufinancovaných z evropských fondů (dále evropských programů), musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na předfinancování (pro rok 2026 je předfinancování hrazeno z rozpočtu Olomouckého kraje) a spolufinancování

těchto evropských programů nebo projektů. V rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2026 jsou navrženy pro financování evropských programů finanční prostředky dle Přílohy č. 5).

3. Příjmy

S ohledem na vývoj daňových příjmů vycházíme při návrhu daňových příjmů z predikce Ministerstva financí, sestavené v srpnu 2025. V případě přijetí a schválení legislativních změn mohou být daňové příjmy upraveny a změny zapracovány dle ekonomických možností Olomouckého kraje. Příjmy jsou v rozpočtu 1.57 % pod predikcí MF.

Příspěvek na výkon státní správy je zapracován ve výši uvedené v I. návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2026. Proti roku 2025 je navržen nižší o 5,93 %. Odvody příspěvkových organizací z fondu investic jsou navrženy ve výši 95 %, což představuje částku 272 913 tis. Kč. Současně je součástí rozpočtu na výdajové stránce vytvořena rezerva podle jednotlivých oblastí v celkové výši 25 449 tis. Kč pro úhradu nákupů příspěvkových organizací, přičemž pro oblast dopravy není navrhována rezervy na nákupy, ty jsou součástí návrhu rozpočtu v Příloze č. 5.

Součástí návrhu rozpočtu Olomouckého kraje jsou přijaté dotace od obcí krajů na zajištění dopravní obslužnosti v celkové výši 234 000 tis. Kč.

4. Výdaje

a) Výdaje odborů Krajského úřadu Olomouckého kraje jsou uvedeny v Příloze č. 3a)

Návrh rozpočtu odborů je proti roku 2025 vyšší o 3,86 %. Navýšení je pouze u některých odborů z důvodu úhrady nových skutečností (financování ECOK, auditů, webové stránky pro PO v oblasti školství, propagace v oblasti sportu, Živel 3 atd.)

b) Přehled dotačních programů/titulů je uveden v Příloze č. 3b)

Dotační programy/tituly včetně individuálních dotací jsou proti schválenému rozpočtu roku 2025 navýšeny o 1,70 %, což představuje navýšení o částku 12 784 tis. Kč. Dotační programy/tituly jsou navrženy v celkové výši 697 670 tis. Kč a objem finančních prostředků vyčleněných na individuální dotace je navržen ve výši 67 420 tis. Kč. Individuální dotace zahrnují přísliby případně alokace na každoročně se opakující žádosti.

c) Příspěvky příspěvkovým organizacím jsou uvedeny v Příloze č. 3c)

Vztah rozpočtu Olomouckého kraje k příspěvkovým organizacím zřízeným Olomouckým krajem je vyjádřen jako:

- a) neinvestiční příspěvek na provoz,
- b) neinvestiční příspěvek na provoz – mzdové náklady,
- c) neinvestiční příspěvek na provoz – odpisy (určené na krytí účetních odpisů jako příspěvek do fondu investic), od roku 2022 je snížený o transferový podíl,
- d) neinvestiční příspěvek na provoz – účelově určený příspěvek,
- e) neinvestiční příspěvek na provoz - nájemné, který odvádí organizace do rozpočtu Olomouckého kraje a ten je následně poukazován příspěvkovým organizacím,
- f) neinvestiční příspěvek na provoz – záchranný archeologický výzkum,
- g) neinvestiční příspěvek na provoz – plyn (účelový příspěvek),
- h) neinvestiční příspěvek na provoz – elektrická energie (účelový příspěvek),
- i) neinvestiční příspěvek na provoz – teplo (účelový příspěvek)
- j) investiční příspěvek – nákupy do sbírek muzejní povahy
- k) příspěvek na provoz – opravy nemovitého majetku
a dále pak závaznými ukazateli:
 - odvod z fondu investic (Příloha č. 2d),
 - limit mzdových prostředků (Příloha č. 7),
 - průměrný přepočtený počet pracovníků (Příloha č. 7),
 - limit spotřeby elektrické energie (Příloha č. 7),
 - limit spotřeby plynu (Příloha č. 7),
 - limit spotřeby tepla (Příloha č. 7).

d) Součástí rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2026 je Fond sociálních potřeb – Příloha č. 3d) a Fond na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na území Olomouckého kraje – Příloha č. 3e).

e) Opravy, investice, nákupy a dotační projekty Olomouckého kraje a nové nákupy jsou uvedeny v Příloze č. 5.

V příloze jsou akce rozděleny na:

- Rozpracované opravy
- Rozpracované investice
- Rozpracované investice – **program Energetika**
- Nové opravy
- Nové investice
- Nákupy
- Dotační projekty – neinvestiční
- Dotační projekty – investiční
- Dotační projekty – **program Energetika**

Celková výše realizovaných akcí je ve výši **2 994 940 tis. Kč**.

5. Financování

V návrhu rozpočtu na rok 2026 je navrženo zapojení volných finančních prostředků vzniklých ze zůstatku na bankovních účtech z roku 2024 a 2025 v celkové výši 1 823 182 tis. Kč - viz Příloha č. 4a).

V návrhu rozpočtu jsou zapracovány splátky úvěrů z minulých let dle splátkových kalendářů v celkové výši 186 492 tis. Kč. Jedná se o splátku dříve přijatých úvěrů u:

- Evropské investiční banky, úvěr přijatý v roce 2005 ve výši 900 000 tis. Kč, roční splátka ve výši 43 634 tis. Kč. Úvěr bude dle splátkového kalendáře splacen v roce 2032.
- Evropské investiční banky, úvěr přijatý v roce 2007 ve výši 3 000 000 tis. Kč, roční splátka ve výši 142 858 tis. Kč. Úvěr bude dle splátkového kalendáře splacen v roce 2037.

Přehled splátek je uveden v příloze č. 4b)

6. Očekávané plnění rozpočtu

V souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti § 5 musí být s návrhem rozpočtu na rok 2026 zveřejněna i informace o schváleném rozpočtu roku 2025 a informace o očekávaném plnění k 31. 12. 2025. Údaje o schváleném rozpočtu 2025 a očekávaném plnění k 31. 12. 2025 jsou uvedeny v Příloze č. 6.